

ಕಾರ್ಯ ಭಾಗ

ಜದಿಯಂ ಮಾರುಗುಮೆ ಪೇರುರ ಪೆಟ್ಟಪಡೀಶಂ

ನಗಜಂಡು ಕವಿಯ ‘ರಾಮಚಂಡ್ರ ದಂತ ಮುರಾಣ’ದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಾಯಕನಾದ ರಾವಣನನ್ನು ವಿದಾತ್ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಜಿತ್ತಿಸಾಲಾಗಿದೆ. ರಾವಣ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲ, ವಿರ, ಆತ್ಮಭಲ ಹೊಂದಿದವನು. ಇಂತಹ ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ವಿಚಲತನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಮನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಂಡ ರಾವಣನ ಮನಸ್ಸು ತಾವರೆಯ ಎಲೆಯ ಇದ್ದ ನಿರಿನ ಹಸಿಯಂತೆ ಜಂಜಲತಾಯಿತು.

ಎಳೆಯ ಬಾಳೆಯ ಎಲೆ ನಿರಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಂಧುವಮತೆ ರಾವಣನ ಮನಸ್ಸು ಹೊಯ್ದಾಡಿತು. ನಂತರ ಅವಳನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವಲೋಕನಿ ವಿದ್ಯೇಯನ್ನು ಕರೆದನು. ಆ ವಿದ್ಯೇ ರಾಮನನ್ನು ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಏದುರು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅಪಾಯ ಆದುದರಿಂದ ರಾಮನ ಹೆಂಡತಿ ಸೀತೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕ್ಯೇ ಹಾಕುವ ಸಾಹಸ ಬೀಡವೆಂದು ಬುಧಿ ಹೇಳದರೂ ರಾವಣ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ ಬದಲಸಾಗಿ. ಇದರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೀರೆಯವರ ಉಪದೇಶದ ಮಾತುಗಳು ವಿಧಿಯನ್ನು ಬದಲಸುಪುಡು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕವಿತೆ ಕರ್ಷಭಿರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಚನಗಳು:-

ಎರಡನೇ ಪದ್ಯ ಒಱನೇ ಶತಮಾನದ ‘ವಚನಗಳು’ ಧರ್ಮ ಪ್ರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶದ ಕಾರಣ ಬಂದ ವಚನ ಅದನ್ನು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಚನದ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಮಡಿದರು.

ಬನವಣಿ:— ವಿರಶ್ವಿಪ ಧರ್ಮದ ಪ್ರವರ್ತಕನಾದ ಬನವಣಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂಗ-ಜಾತಿ-ಘೃತಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿದರು.

ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ದುಖಲವಾದುದು ಆನೆ-ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಲನ ಆಕಷಣೆಗಳಿಗೆ ಬಾಧಾಗಿ ವಿವೇಕ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೌಖಲ್ಯ ಹೋಗಿಸಿ ಸರಿ ದಾರಿಯಲ್ಲ

ನಡೆಯುವಂತೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲ ಬೇಂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.
ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಕ್ತನಾದವನನ್ನು

ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ:-

ಇನ್ನೇ ಶತಮಾನದ ಸ್ತೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂಕೇತವಾದ ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಒಬ್ಬ ಶಿವಶರಣೆ. ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿದಳು.

ಭಗವಂತನಿಗಿ ಹಂಬಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟ ಎದುರಿಸಿದ ಅಡೆ-ತಡೆಗಳನ್ನು ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭವದ ಸಂಸಾರ ಬೇಡ. ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ಸಬ್ಯ-ಸಾಂಗತ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಹಮುಬಳಿಸಿ ಮಲ್ಲಕಜುಂನನಲ್ಲಿ ಅನೇವಾದವರು ಅಕ್ಷಮಹದೇವಿ.

ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರಿ:-

ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರಿ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಬೇಂದ್ರಿ ನವೋದಯ ಕವಿ.ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟಿದ ಕವಿ ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣಾದವರು. ಘ್ನಾಲು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ,ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಯಸಿ ಸಿಗಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಮೃಗವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಬಂಡವಳವಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜನನಾಯಕರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬಡಜನರನ್ನು ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಪರ್ಕ:-

ಗಂಗಧರ ಜಿತ್ತಾಲರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿತೆ ‘ಸಂಪರ್ಕ’ ಮಗುವೋಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಕವಿ ಯನಗಾದ ಅನುಭವ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಜಿದಿಂದ ಮೊಳಕೆ ಮಾಡಲು ಮಗು ಜಾಜಿವನ್ನು ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಅದು ಮುಳೆಯದಾಗ ಕಂಡು ಸಂತೋಷ ಪಡುವ ಜೊತೆಗೆ ಲೇಬಕರು ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ ಕಂಡು ಬೆರಗಗುವ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ.